

Yttrande

Datum
2023-03-01

Mottagare
Jordbruksverket
Ansökan Jnr 2022-4068

Yttrande om Jordbruksverkets ansökan för projektet ”Främjande av framtidens fiske”

Jordbruksverket har i EHFVF ansökt om stöd till projektet ”Främjande av framtidens fiske”. I enlighet med myndighetens interna regler gällande särskild prövning inom europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet 2021- 2027 har generaldirektören beslutat att ansökningsunderlaget ska lämnas för en extern granskning och Jordbruksverket efterfrågar därför synpunkter på projektansökan.

Jordbruksverket har bitt om svar på tre frågor rörande projektansökan:

- Beskriver ansökan ett identifierat behov?
- Har projektet förutsättningar att leda till god måluppfyllelse?
- Är det rimligt att staten genom Jordbruksverket driver projektet?

SPF har granskat ansökan utifrån dessa aspekter och har följande synpunkter:

Identifierat behov?

Jordbruksverkets arbete för att främja svenskt yrkesfiske behöver förbättras, förstärkas och intensifieras. Jordbruksverkets främjandearbete har under många år varit fokuserat främst på att arrangera olika typer av konferenser. SPF anser att dessa historiskt ytterst sällan lett till något konkret resultat eller förbättring för svenskt yrkesfiske.

SPF anser inte att behovet av att bilda nätverk eller hålla konferenser inom svenskt yrkesfiske är så stort att det motiverar en ansökan på 8 250 000 kronor. SPF anser att en stor del av dessa pengar kan användas till mer konkreta projekt och satsningar för att främja svenskt yrkesfiske.

Några behov från fisket som myndigheten skulle kunna fokusera sina resurser på:

- Åtgärder och stöd till fisket som främjar en utveckling mot ett ännu mer miljö- och klimatsmart fiske och försörjningskedja.
- Åtgärder som premierar näringsupptag från havet genom fiske och vattenbruk för att minska övergödning och andra miljötjänster som näringarna bidrar med.
- Omfattande kunskapsinhämtning kopplat till den planerade utbyggnaden av havsbaserad vindkraft och vilken påverkan detta kan få på havsmiljön och fiskbestånden.
- Omfattande provtagning av dioxin och andra miljögifter i tid och rum med fokus på de områden där fisket sker, samt dialog med Livsmedelsverket om mer nyanserade kostråd.
- Kraftiga infrastrukturensatsningar med åtgärder och stöd för att främja en förbättrad mottagnings- och beredningskapacitet och produktutveckling för svensk sjömat.

- Omfattande informationsinsatser till konsumenter/allmänhet och beslutfattare om svensk fiskeriförvaltning och fiskets förutsättningar samt det positiva med att äta sjömat.
- Satsningar på forskning och innovation som understödjer ett bättre nyttjande av resursen (t.ex. fler arter, småfallen sill och skarpsill som idag inte är attraktiva på marknaden).
- Stöd och hjälp till Producentorganisationerna att bedriva den verksamhet de är ålagda.

Måluppfyllelse?

SPF anser att ansökan innehåller otillräcklig information för att kunna bedöma om projektet har förutsättningar att nå måluppfyllelse. Beskrivningen av projektet (under punkten Genomförande) är ofullständig och låter oss inte bilda en uppfattning och vad som ska genomföras, och det saknas helt definierade aktiviteter inom projektet. Även beskrivningen av vad som ska ha genomförts när insatsen avslutas behöver utvecklas och tydliggöras.

Ansökans syfte anges vara att stärka samverkan mellan olika segment inom svenskt yrkesfiske. Det motiveras dock inte hur eller varför detta kommer främja svenskt yrkesfiske. SPF anser att det redan idag finns ett flertal nätverk som samlar svenskt yrkesfiske och att dessa arbetar med samverkan inom och mellan sig. Dessa nätverk är naturligtvis – producentorganisationerna för fisket i havet samt insjöfiskets organisation. SPF har exempelvis gott samarbete med såväl SFPO som SIC i många gemensamma frågor, medan specifika pelagiska/demersala/insjöfrågor bäst hanteras av respektive organisation.

Även kunskapsinsamlande och kunskapsspridande insatser lyfts av Jordbruksverket som ett syfte med projektet, detta ser SPF som viktiga frågor. Dock är vi tveksamma till om det föreslagna projektet är det mest effektiva sättet för att nå dessa syften.

Rimligt att driva projektet?

Ansökan omfattar budgeterade kostnader på totalt ca 8 250 000 kr varav (ej definierade) inköpta studier/ rapporter för 4,8 miljoner kr, yrkesfiskekonferenser för 1 miljon kr samt personalkostnader på SJV för 1,9 miljoner kr.

SPF anser att det är vore rimligt att Jordbruksverket i första hand bör finansiera sin egen personal inom befintlig budget, inte genom stödmedel avsedda för fiskerinäringen.

SPF anser att Jordbruksverket inte tillräckligt i sin ansökan har beskrivit och motiverat de aktiviteter som de avser att genomföra och hur dessa på ett konkret sätt ska bidra till att främja svenskt yrkesfiske.

SPF anser att stödpengarna sannolikt kan användas på ett bättre sätt för att bemöta tydligt definierade behov inom svenskt yrkesfiske.

Om ni har några frågor kopplat till vårt yttrande är ni välkomna att kontakta oss.

Vänliga hälsningar, Anton Paulrud, Malin Skog & Annelie Rosell, SPF